

**Pakalpojuma
“Ceļš pie sevis”
izvērtējums**

11.10.2024

Izvērtējuma process

Izvērtējuma mērķi

1. Noskaidrot pakalpojuma satura atbilstību klientu vajadzībām.
2. Noskaidrot pakalpojuma ietekmi uz risināmajām problēmām pēc pakalpojuma saņemšanas/ilgtermiņā.

Izvērtējuma mērķa grupa

- Pakalpojuma “Ceļš pie sevis” pakalpojuma saņēmēju vecāki kuri pakalpojumu saņēma no 2022. gada septembra līdz 2023. gada jūnija mēnesim.

Izvērtējuma process

Jaukta pētījuma metodoloģija

Kvalitatīvais pētījums

- Intervija ar pakalpojuma “Ceļš pie sevis” vadītāju
- Strukturētas intervijas ar pakalpojuma ”Ceļš pie sevis” pakalpojuma saņēmēju vecākiem (N=54)

Kvantitatīvais pētījums

- Pakalpojuma “Ceļš pie sevis” klientu dinamikas izvērtējuma datu analīze

Pakalpojums «Ceļš pie sevis» (I)

Pakalpojuma mērķis

- Nodrošināt Sociālās rehabilitācijas programmu bērniem ar saskarsmes grūtībām un uzvedības traucējumiem un viņu piesaistes personām, sniedzot psihosociālu atbalstu, lai:
 - mazinātu klientu iekļaušanās un saskarsmes grūtības izglītības iestādēs;
 - veicinātu ģimenes izpratni par klienta vajadzībām, tādejādi uzlabojot saskarsmi ģimenē;
 - mazinot konflikta situācijas izglītības iestādē un ģimenē.

Mērķa grupa

- 28 klienti vecumā no 4 līdz 6 gadiem
- 32 klienti vecumā no 7 līdz 9 gadiem
- klienta piesaistes persona (ģimene)

Pakalpojums «Ceļš pie sevis» (II)

Pakalpojuma saturs

1. Klientu un viņa piesaistes personas vajadzību izvērtēšana
2. Sociālā darbinieka konsultācijas
3. Ģimenes atbalsta personas konsultācijas
4. Sistēmiskās ģimenes psihoterapeita konsultācijas
5. Speciālistu konsultācijas (psihologs, speciālais pedagogs, logopēds, ergoterapeits, fizioterapeits, mākslas un skaņu terapeits u.c.)
6. Radošas saskarsmes grupu nodarbības
7. Ekskursijas
8. Izbraukuma treniņi/nometne

Pakalpojums «Ceļš pie sevis» (III)

Pakalpojumu saņem bērni, kuriem novēro/konstatē:

- uzvedības un saskarsmes grūtības izglītības iestādēs un ģimenē;
- mobilo telefonu atkarības;
- diagnosticēts UDHS.

Pakalpojums ir zināms, pieprasīts un pieprasījums ir lielāks nekā piedāvājums. Pamatā iesaka izglītības iestādes, citi vecāki.

Dalībnieku atlase:

- deklarētā dzīvesvieta Rīga;
- bērnam nav vairāk par deviņiem gadiem;
- bērnam nav AST;
- bērni, kuri netika iepriekšējā gada programmā;
- rindas kārtībā atbilstoši iesnieguma datējumam.

Pakalpojuma saņēmēju izvērtēšana

1. Uzsākot pakalpojumu notiek ģimeņu izvērtēšana ar mērķi noskaidrot problēmas un metodes, instrumentus, kā vislabāk mazināt destruktīvu uzvedību un komunikāciju, un sasniegt mērķi. Piedalās – ģimene, sociālais darbinieks, atbalsta persona, psihologs.
2. Ekskursija - mērķis novērot ģimenes mijiedarbību – bērni un vecāki, bērns un daba, bērns un citi bērni/pieaugušie, vecāki un citi vecāki/bērni utt.
3. Janvārī - starpizvērtējums, kurā piedalās sākotnējā komanda – ģimene, sociālais darbinieks, atbalsta persona, psihologs.
4. Noslēguma izvērtēšana - ģimene, sociālais darbinieks, atbalsta persona, psihologs.

Izvērtēšanas instrumenti

- Ahenbaha tests - lai noteiktu bērna uzvedības u.c. gradāciju pirms un pēc pakalpojuma.
- Izglītības iestādes raksturojums bērnam uzsākot un noslēdzot pakalpojumu.
- Klientu dinamikas izvērtējums – uzsākot un noslēdzot pakalpojumu (pārskats iekšējai lietošanai).

Vecāku apmācības un sadarbība

1. Pilna nedēļas nogale klātienē un viena attālināta diena ZOOM platformā.
2. 1x mēnesī apmācības ar ģimenes atbalsta personu.
3. 1x mēnesī vecāku atbalsta grupas kopā ar speciālistu.
4. 1x mēnesī tikšanās ar sociālo darbinieku.

Lai programma darbotos ilgtermiņā, vecāku apmācībām tiek pievērsta liela vērība.

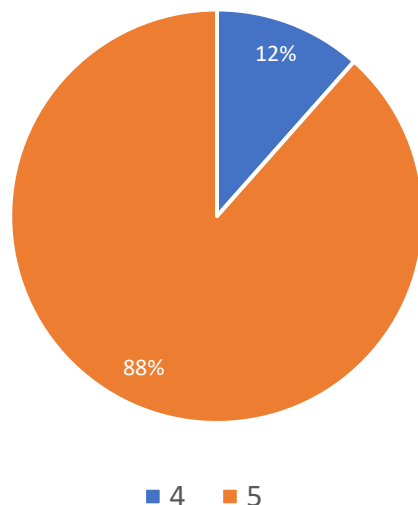
Pakalpojuma «Ceļš pie sevis» interviju datu analīze

Lai noskaidrotu pakalpojuma satura atbilstību klientu vajadzībām un tā ietekmi uz risināmajām problēmām pēc pakalpojuma saņemšanas un ilgtermiņā, veiktas strukturētas intervijas ar pakalpojuma saņēmēju likumiskajiem pārstāvjiem.

Intervijās piedalījās 54 respondenti.

Respondentu apmierinātība ar kopējo pakalpojuma norisi un rezultātiem vērtējuma skalā no 1 - 5

Apmierinātība ar pakalpojumu

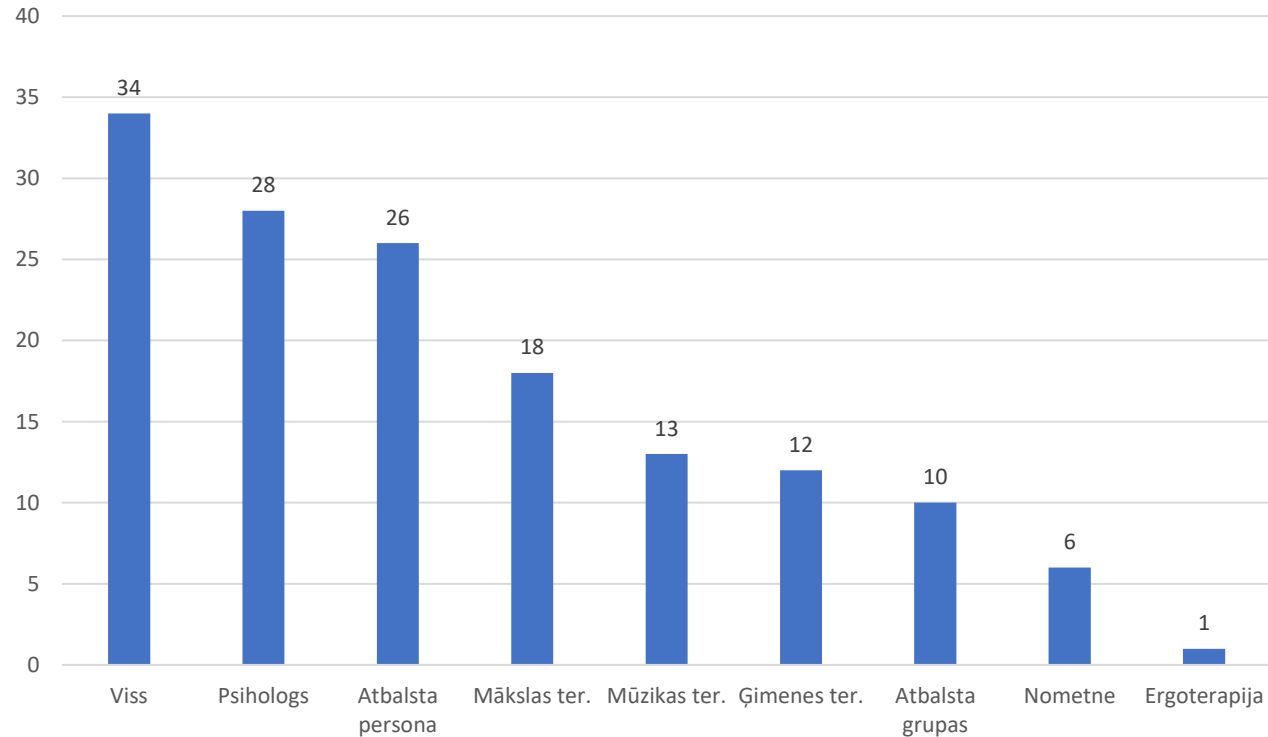

- 88% respondentu pakalpojumam sniedz augstāko vērtējumu.
- Respondenti atzīmē speciālistu augstu profesionalitāti.
- Ieinteresētu, uz bērnu vērstu attieksmi.

«Sirsnīga, uz bērnu vērsta attieksme»; «100% atsaucīgi»; «Korekts viedoklis uz kuru var balstīties»;
«Zinoši speciālisti. Daudz noderīgas informācijas par emocijām, reakcijām, rīcībām»;
«Koncentrēti, konkrēti, pārdomāti. Veltītais laiks ir adekvāts pretī saņemtajam.»

Visnoderīgākās programmas aktivitātes

Noderīgākās aktivitātes

- Nodarbības noritēja intensīvi un integratīvi, tādēļ nav iespējams noteikt kādas konkrētas aktivitātes ietekmi uz problēmsituācijas risinājumu.
- Pamatā, respondenti sniedz atbildi «Viss».

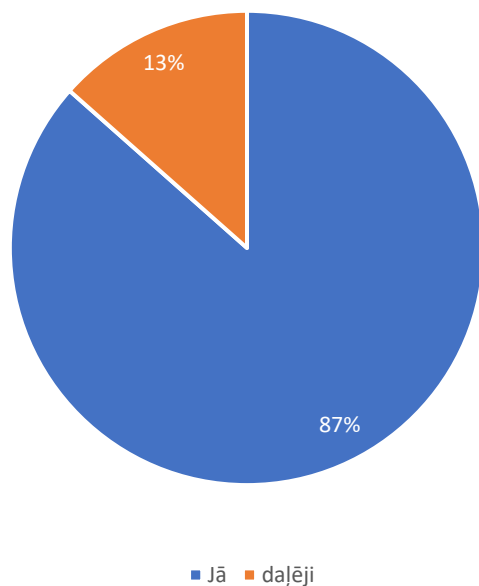
«Viss mijiedarbojas, tādēļ grūti izcelt ko vienu.»

«Pēc mūzikas un skaņu terapija pāriet trauksme, var koncentrēties.»

«Atbalsta persona – kvalitatīvs atbalsts vecākiem un bērnam. Ļoti vērtīgi.»

Vecāku novērotās pozitīvās pārmaiņas bērņā

Pozitīvas pārmaiņas pēc pakalpojuma

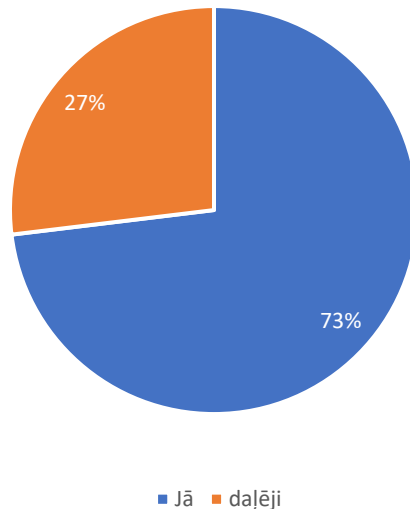

- 87% novēro pozitīva pārmaiņas bērņa uzvedībā un saskarsmē.
- Uzlabojumus ievēro gan ģimenē, gan izglītības iestādē.
 - ✓ *atpazīst emocijas un tās prot vadīt*
 - ✓ *adekvāti sadarbojas ar bērņiem un pieaugušajiem*
 - ✓ *izprot, kādēļ nepieciešami noteikumi*
 - ✓ *Pielieto metodes un risinājumus, kā labāk iekļauties kolektīvā*
 - ✓ *Mazinājusies trauksme*
- Bērņiem, kuriem ir AST, UDHS, vai komplicētas problēmas (13%) izmaiņas novērojamas daļēji.

«No skolas atsauksmes, ka pilnīgi cits bērņs..»; «Mierīgāka uzvedība par 100%»;
«Pēc programmas prot spēlēties ar māsū, pirms terapijām bija ārpriests...strīdi...»

Pārmaiņu noturība

Pozitīvas pārmaiņas ilgtermiņā

- 87%, jeb vairāk, kā 2/3 apgalvo, ka pozitīvās izmaiņas bērņā ir saglabājušās.
- Pārmaiņu noturību nosaka vecāku sadarbība ar bērnu un iegūto zināšanu/prasmju mērķtiecīga pielietošana pēc programmas.
- 27% rezultāti saglabājušies daļēji – vecumposmu maiņa, izglītības iestāžu maiņa.

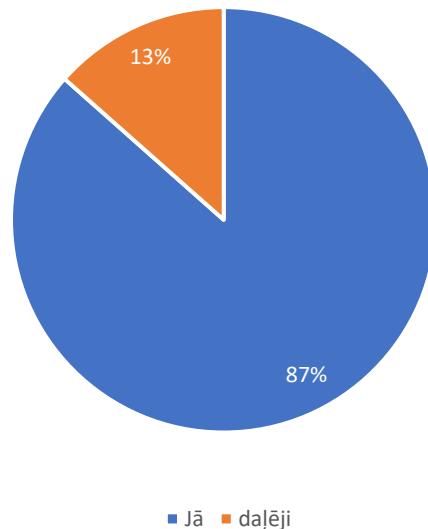
“Ja mēs paši lietojam tehnikas visu laiku, tad arī bērns izturas citādi – mainās.”

“Lai rezultāti saglabātos pašam ar sevi jāstrādā un ar bērnu jāstrādā nemitīgi.”

“Jā, tas, kas apgūts, bet citas problēmas nāk klāt ar vecumu.”

Vai vecāku apmācībās ir iegūtas jaunas zināšanas un prasmes

Ieguvumi vecāku apmācībās

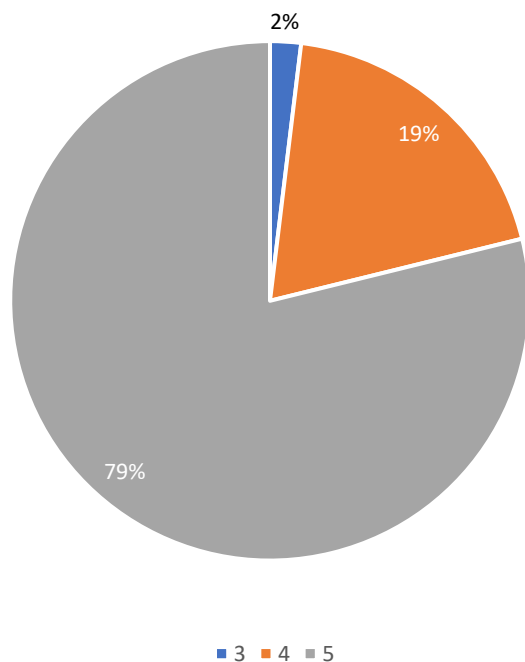
- 87% vecāki ir ieguvuši jaunas zināšanas un prasmes, lai sniegtu atbalstu savam bērnam.
- 13% saņemtā informācija bija iepriekš zināma.

Galvenie ieguvumi

- ✓ *kā uzvesties un rīkoties vecākiem;*
- ✓ *daudz teorētiski pamatotas zināšanas;*
- ✓ *iegūts atbalsts, miers; kā rīkoties, lai neizdegtu;*
- ✓ *dažādas tehnikas, kā atvieglot bērna reakcijas;*
- ✓ *dažādas tehnikas kā nomierināt bērnu un nomierināties vecākiem.*

Vecāku apmācību vērtējums skalā no 1 - 5

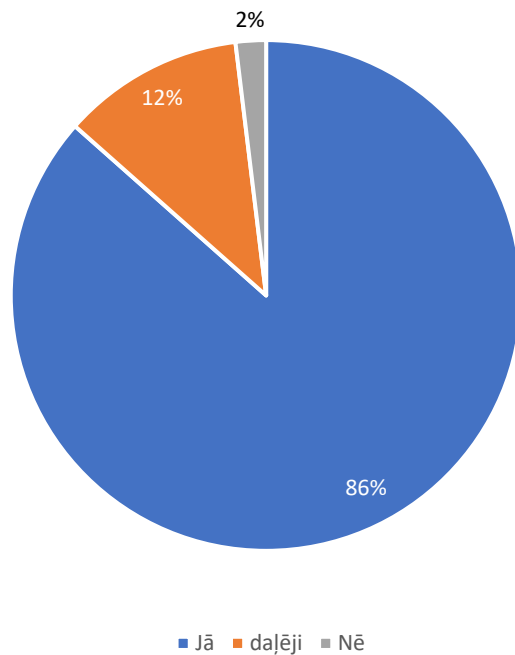
Vecāku apmācību vērtējums

- 79% sniedz augstāko novērtējumu.
- Kopā, piektā daļa respondentu sniedz 3-4 balles – informācija iepriekš zināma

Vai iegūtās zināšanas un prasmes tiek pielietotas pēc programmas

Zināšanu un prasmju pielietojums ilgtermiņā

- Nozīmīgi lielākā daļa respondenti (86%) turpina lietot/izmantot apmācībās iegūtās zināšanas un prasmes.
- 12% iegūtās zināšanas un prasmes izmanto daļēji, 2% neizmanto.
- Zināšanu un prasmju pielietojumi ietekmē dažādi ārējie faktori – bērnam mainīta dzīvesvieta, nav regulārs kontakts ar bērnu u.c..

“Prasmes, kuras apguvu, jau kļuvušas par ikdienu.”

Secinājumi I

1. Nozīmīgi lielākā daļa respondentu **pakalpojumam kopumā sniedz augstāko vērtējumu**. Pakalpojums ir pieprasīts un efektīvs, kas raksturojas ar kompetenci, profesionalitāti un uz bērnu vērstu attieksmi.
2. Nodarbības notiek **intensīvi un integratīvi**, tādēļ nav iespējams noteikt kādas konkrētas aktivitātes ietekmi uz problēmsituācijas risinājumu.
3. Pēc pakalpojuma saņemšanas ir **novērojamas pozitīvas izmaiņas bērna uzvedībā** un saskarsmē ar apkārtējiem. Pozitīvās izmaiņas ir ievērojamas, kuras pamana gan ģimenei tuvas personas, gan izglītības iestādēs.
4. Saskaņā ar vecāku viedokļiem, programmas laikā iegūtie **rezultāti saglabājas ilgtermiņā**.
5. Nozīmīgi lielākā daļa vecāku apmācībām sniedz **augstāko vērtējumu**. Apmācības ir **nozīmīgi mainījušas attieksmi pret bērna uzvedību un savstarpējo sadarbību**.

Secinājumi II

6. **Vecāki turpina pielietot apmācībās iegūtās zināšanas un prasmes**, kas varētu liecināt par pakalpojuma nozīmīgumu, nepieciešamību un jēgpilnu vecāku un pakalpojuma sniedzēju sadarbību.

7. Programma ir piesātināta, dinamiska un efektīva. Tās norise ir loģiska un sakārtota, tādēļ **nav nepieciešams veikt izmaiņas pakalpojuma saturā un norisē.**

Ierosinājums

Papildināt pakalpojumu, nodrošinot pēctecības grupas gan vecākiem, gan bērniem.

Izmaiņu dinamikas izvērtējuma analīze

- LBAF pakalpojuma īstenotāji ir izveidojuši bērna un vecāku uzvedības izmaiņu dinamikas izvērtējuma instrumentu
- Tiek vērtēti 22 parametri – 21 bērnam, 1 vecākiem
- Izvērtējums tiek veikts pakalpojumu uzsākot un pakalpojumu noslēdzot
- Pētījuma gaitā tika veikta izvērtējuma rezultātu analīze, pielietojot pirms / pēc modeli, katra parametra vidējās vērtības noteikšanai izmantoja mediānu
- RANCOVA testa rezultāti parādīja, ka statistiski nozīmīga atšķirība parametru vērtībās pirms un pēc pakalpojuma saņemšanas nav konstatēta

	Parametrs	Pirms pakalpojuma	Pēc pakalpojuma
1	Grūtības sarunāties ar pieaugušo	Atbilst daļēji	Neatbilst
2	Uzmācība turēšanās pieaugušā tuvumā	Neatbilst	Neatbilst
3	Izvairās no komunikācijas ar vienaudžiem	Neatbilst	Neatbilst
4	Neveido acu kontaktu, izvairās no fiziska kontakta	Neatbilst	Neatbilst
5	Bērns izskatās nomākts, nekas neiepriecina	Neatbilst	Neatbilst
6	Krasas garastāvokļa svārstības	Atbilst daļēji	Atbilst daļēji
7	Sūdzas par garlaicību	Atbilst daļēji	Atbilst daļēji
8	Liela nedrošība, bailīgums, nepārliecinātība	Atbilst daļēji	Atbilst daļēji
9	Nespēj savaldīties	Atbilst daļēji	Atbilst daļēji
10	Agresija pret sevi vai citiem	Atbilst daļēji	Atbilst daļēji
11	Aizskar citus bērnus	Atbilst daļēji	Atbilst daļēji
12	Spēj ievērot noteikumus	Atbilst daļēji	Atbilst daļēji
13	Spēj uz klausīt kritiku	Atbilst daļēji	Atbilst daļēji
14	Atsakās piedalīties, pildīt uzdevumus	Atbilst daļēji	Atbilst daļēji
15	Grūtības saprast uzdevumu, koncentrēties	Atbilst daļēji	Atbilst daļēji
16	Spēj uzņemties atbildību par savu rīcību	Atbilst daļēji	Atbilst daļēji
17	Pastiprinātas nekontrolētas ķermeniskas reakcijas	Neatbilst	Neatbilst
18	Nemierīgs, pārāk aktīvs	Pilnībā atbilst	Pilnībā atbilst
19	Ņem vērā citu cilvēku jūtas	Atbilst daļēji	Atbilst daļēji
20	Sniedz atbalstu citiem, palīdz	Pilnībā atbilst	Pilnībā atbilst
21	Apdomājas pirms rīkojas	Neatbilst	Atbilst daļēji
22	Vecāks atbildīgi iesaistās pakalpojumā	Pilnībā atbilst	Pilnībā atbilst